

HET DERDE BOEKJE.

(Met Plaatjes.)

EENVOUDIGSTE LEEFOEFENINGEN VOOR
'T AANSCHOUWELIJK LEESONDERWIJS,

DOOR

J. ZUIDHOFF.

VIJFDE DRUK.

Skb LINCHEM. — J. NOORDUYN EN ZOON

1896.

372.412

ZUJ

HET DERDE BOEKJE.

(Met Plaatjes)

LEESOEFFENINGEN VOOR 'T AANSCHOUWELIJK
LEESONDERWIJS.

DOOR

J. ZUIDHOF.

VIJFDE DRUK.

GOBINCHEM. — J. NOORDUYN EN ZOON.

1 8 9 6.

VOORBERICHT.

In dit boekje worden de samengestelde medeklinkers en tweelettergrepige woorden behandeld.

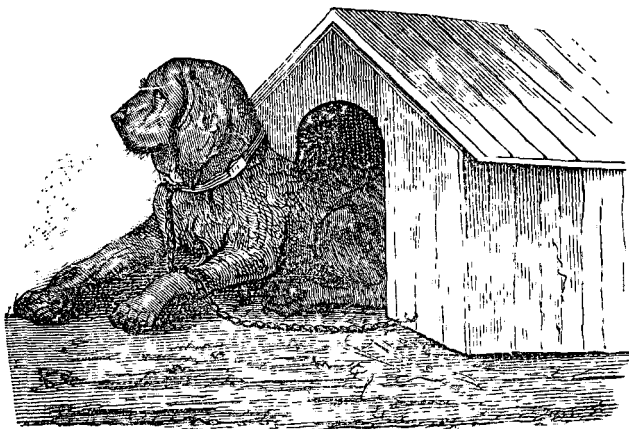
Zij geven aanleiding tot het NOEMEN, ONTBINDEN en — voor zoover men dat noodig acht, tot het SCHRIJVEN en LEZEN van woorden en volzinnen, waarin zij voorkomen.

SLIEDRECHT, JANUARI '96.

J. ZUIDHOF.

Voorwerpen en afbeeldingen, die bij dit boekje gebruikt moeten worden :

hond	kruik
kast	trom
tang	gras
bank	klomp
korf	smid
stoof	knol
stoel	ploeg
spa	snoek
slee	vlag
twee drie	zweep
schuur	vrouw
glas	pruim
bril	kwast
bloem	flesch
	kui per
	gie ter
	em mer
	ka chel
	koop man.

h o n d.

De hond is een dier.

bij den boer zie ik een hond.

hij ligt in het hok.

er uit, er uit!

is de hond boos?

neen, de hond is niet boos.

hij past op huis en hof.

wat kan de hond?

k a s t.

Ik zie een kast.

waar is de kast?

daar is zij, bij den muur.

de kast is van hout.

zij is hoog, zeer hoog.

om de kast zit een lijst.

voor de kast is een deur.

mijn boek ligt in de kast.

Wat ben ik? Wat heb ik?

Ik ben een kind.

zijt gij een kind?

hij is een kind.

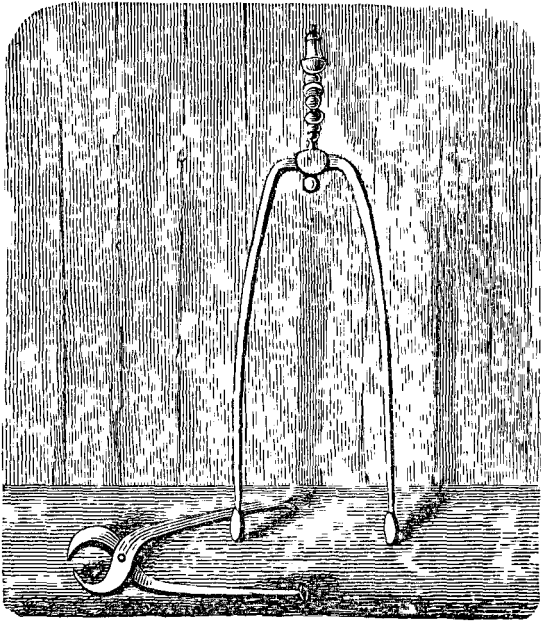
zij is ook een kind.

ik heb een hoed.

hebt gij een pet?

zij heeft een hoed.

hij heeft een pet.

tang.

De tang is van ijzer.

waar is de tang?

de tang ligt bij het vuur.

zij is kort of lang.

als moe een kool neemt,
gaat de tang in het vuur.

oo wee!

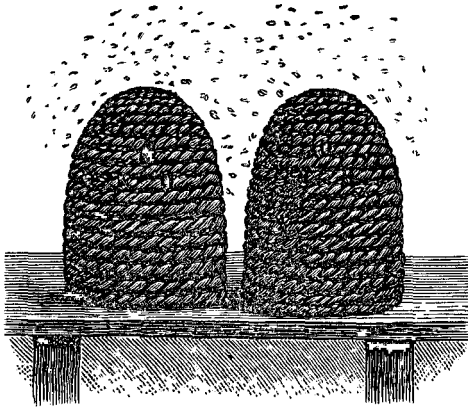
de tang doet zich niet zeer.
wie kent een tang, die nijpt?

bank.

Waar zit gij op?
 ik zit op een bank.
 kijk, zóó zit ik!
 de bank is van hout.
 is de bank hoog?
 neen, zij is niet hoog.
 de bank is kort of lang.
 wat is er vóór de bank?

Hoe heet het?

Een kist.	De hond.
Een kast.	De hand.
Een vest.	De mond.
Een mast.	De mand.
Een bank.	De tong.
Een pink.	De tang.
Een vonk.	De ring.
Een vink.	De wang.

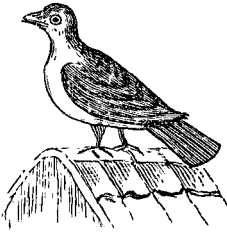

k o r f.

Daar zie ik een korf.
 wie woont er in een korf?
 de bij, de bij!
 de korf is het huis van de bij.
 de bij is niet lui.
 wat zoekt zij voor ú en mij?
 kom, zeg het maar.
 goed zoo!
 hoe heet een korf voor turf?
 die korf noemt men een mand.

Wat roe pen zij?

De koe zegt: boe, boe!

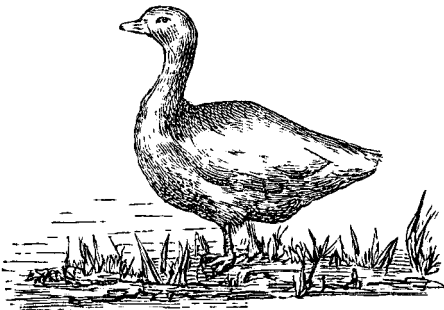
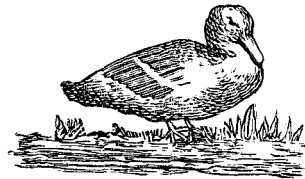
En wat zegt de duif?
De duif roept: roe koe!

De muis zegt: piep, piep!

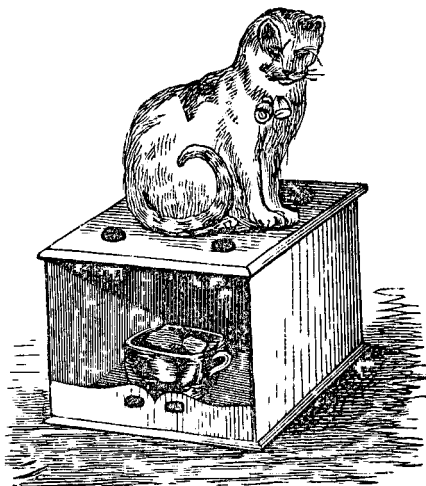

En wat zegt de musch?
De musch roept: siep, siep!

De eend zegt: wak, wak!

En wat roept de
gans?
De gans roept:
gak, gak!

st o o f.

De stoof is van hout.

Wie maakt de stoof?

In de stoof staat een test.

Is de test ook van hout?

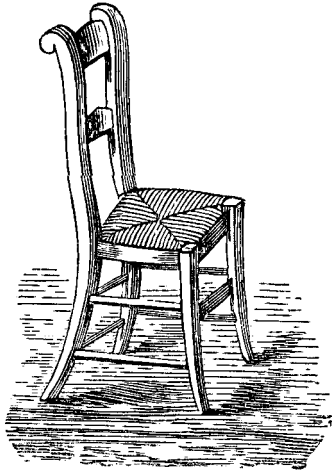
Neen, de test is van steen.

In de test ligt vuur.

Moe zet haar voet op de stoof.

Poes zit ook wel op de stoof.

Oo, die kat!

s t o e l .

Waar zit ik op?

In ons huis zit ik op een stoel.

In de school zit ik op een bank.

De stoel is van hout.

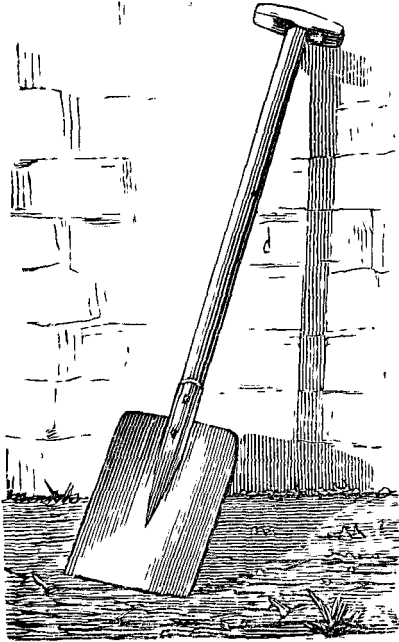
Hij is niet hoog.

Op den stoel is een mat.

De kat zit op de mat.

Er af, poes, er af!

Wie kent een stoel, die groeit?

s p a.

Wat doet men met de spa?

Men spit er mee.

De spa is van ijzer,
maar de steel is van hout.

Wie maakt de spa?

Wel, dat doet de smid.

De man spit den tuin om.

Als het mooi weer is,
speel ik in den tuin.

slee.

Ik heb een slee, hoe zee!

De slee is van hout.

Wie gaat er mee op de slee?

Ik rij met de slee op het ijs.

Het ijs in de sloot is wel zóó dik.

Ik rij met de slee heen en weer.

Prik, prik! zoo rij ik.

Pas maar op, Dirk! val er niet af.

Pof! daar ligt hij al.

|||

t w e e

|||

d r i e

Een en een is twee.

Twee en een is drie.

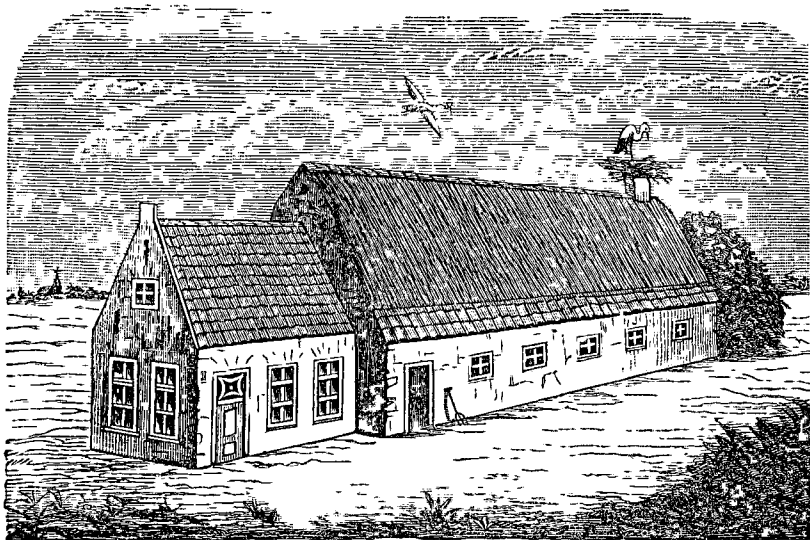
Twee en twee is vier.

Drie en drie is zes.

Ik tel tot zes; hoor maar!

Een, twee, drie,
zoo gaat het goed.

Vier, vijf, zes,
dat is, zoo 't moet.

schuur.

De boer heeft een schuur.

De schuur is van hout, steen

Het dak op de schuur is van riet.

Wie woont er op het dak?

In de schuur is veel te zien.

Een stal voor de koe en het paard

Een hok voor het schaap

Wat leest gij daar?

„Wacht u voor den hond!”

De zon.

De zon geeft ons licht.

Het licht komt van de zon.

Ik zie de zon hoog in de lucht.

De zon gaat op en onder.

Waar komt de zon op?

Waar gaat zij onder?

De zon geeft ons licht bij dag;

de maan bij nacht.

Daar gaat de zon onder.

Ik kijk naar de lucht.

Hoe rood! hoe mooi!

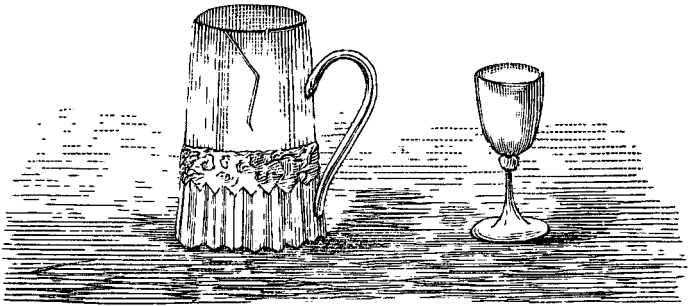
Als de zon onder gaat,

komt de maan weer op.

De maan geeft ons licht bij nacht.

Wat ziet gij in de maan?

't Is net een man.

g l a s .

Daar staat een glas voor bier.

Een oor zit aan het glas.

Ik neem het bij het oor.

Hoe heet een glas voor bier?

Hoe heet een glas voor wijn?

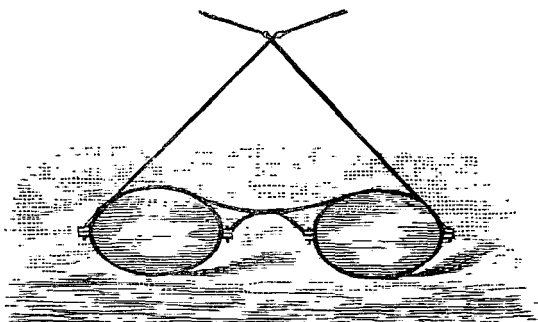
Kijk, er is een scheur in dat glas.

Waar? Daar, kijk maar!

Pas op! stoot het niet stuk.

Het glas staat op den voet.

Wat doet gij uit het glas?

bril.

De bril is van glas en staal.

Staal is hard ijzer.

De bril ligt in een doos.

Hoe heet zoo'n doos?

Men zet den bril op den neus.

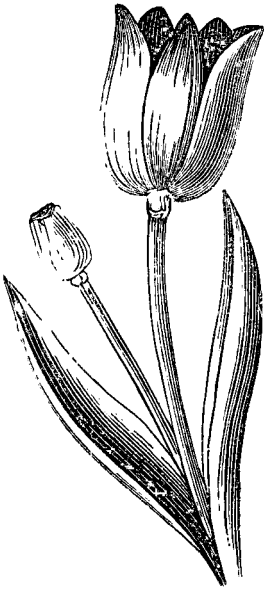
Ik draag nog geen bril, neen!

Als ik oud word en niet

goed meer kan zien,

koop ik ook een bril, ja!

Lach er maar niet om, hoor!

bl oe m.

Wat is dat voor een bloem?

Nu, raad eens!

Een roos! — Neen.

Een tulp! — Goed zoo!

De tulp staat in den hof.

Zij is geel, rood, wit of bont.

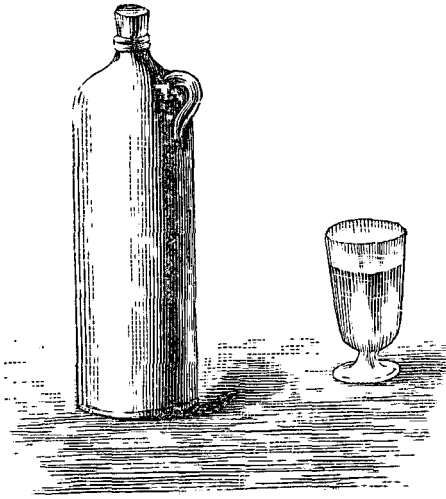
Het blad is groen.

De bloem zit aan een steel.

Kijk, er zit een bij op die bloem.

Er op, er in, er af!

m, m, m!

k r u i k.

De kruik is van steen.

Op de kruik zit een kurk.

De kurk is licht en droog.

In de kruik doet men bier.

Wat ziet gij aan de kruik?

Ik zie den hals en het oor.

Het oor zit bij den hals.

Men giet het bier in het glas.

Is de kruik leeg of vol?

De kruik is leeg; het glas is vol.

t r o m.

Ik heb een trom, rom bom!

Oom Jan gaf mij de trom,
toen ik zes jaar werd.

Als de school uit is,
dan gaat het: rom bom, rom bom!

rrr rom bom bom!

Ik speel met de trom.

Wie doet er mee?

Wim gaat met de trom voor op.
rrrom!

g r a s.

Het gras is groen.

Het gras groeit in de wei.

De boer maait het af met de zeis.

Droog gras noemt men hooi.

De koe eet gras en hooi.

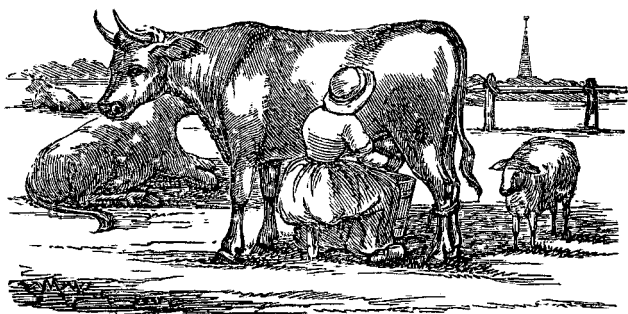
De koe eet gras in de wei;

op den stal eet zij hooi.

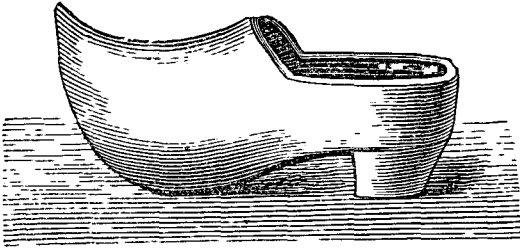
Ik speel wel in het gras

en rol daar als een bal,

oo, zoo mooi!

De koe loopt in de wei.
Daar eet zij gras.
De koe geeft ons melk.
Melk is goed voor elk.
Om de wei ligt een sloot.
Zij is lang, breed en diep.
In de sloot ligt een dam.
Het hek staat op den dam.
Kijk, daar staat de koe bij het hek.
Zij loeit: boe, boe!

klomp.

De klomp is van hout.

De klomp moet aan den voet.

Hebt gij maar één klomp?

Oo neen! ik heb een paar.

Wat doet men nog meer aan
den voet?

Den schoen en de laars.

De schoen en de laars zijn van leer,
maar de klomp is van hout.

Als de kap er af is, maak ik
een schip van mijn klomp;
een schip met mast en zeil.

Wie geeft wat in de klomp?

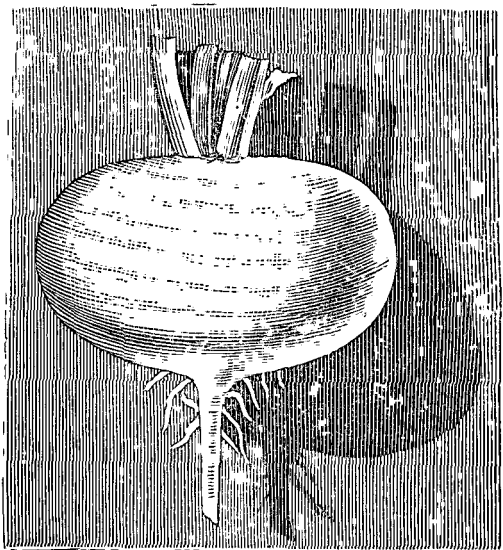

s m i d.

Daar hoor ik den smid.
 De smid is aan het werk.
 Kijk eens, wat gaat het!

Op, neer! op, neer!
 De smid is niet lui, neen, nooit!
 Hij is druk aan het werk.

Hoor eens: h, h!
 Wat maakt de smid?
 Het mes, de bijl, de spa,
 de tang en nog veel meer.

knol.

De knol groeit op het land
of in den tuin.

Hij staat er half in — en half uit.

Aan den knol zit het loof.

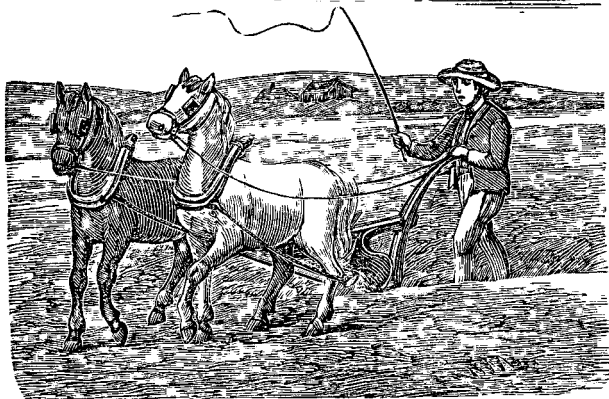
Het loof is groen.

De knol is geel of wit.

Men eet den knol op,
maar het loof niet.

Ik ken een knol, die gras eet;
hij is oud, zeer oud.

Wat voor een knol zou dat zijn?

p l o e g.

De ploeg is van hout en ijzer.

De smid maakt den ploeg.

De ploeg moet door het land.

Het paard loopt er voor.

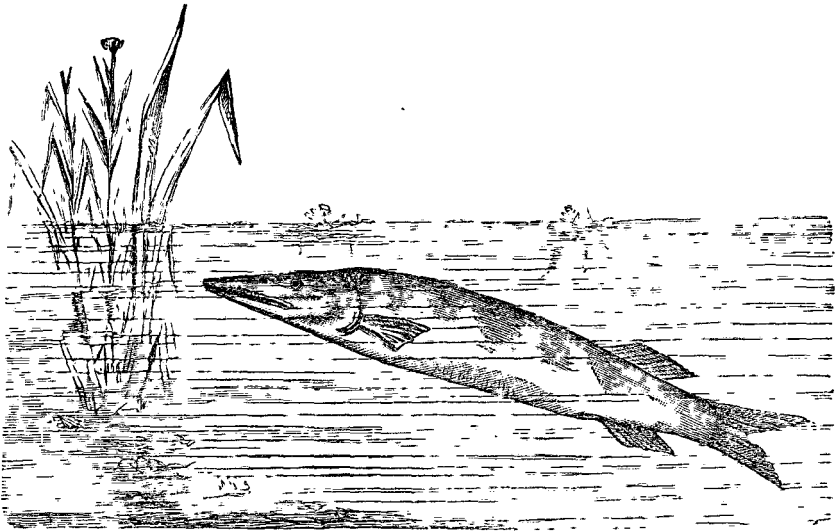
Is het geen ros?

Neen, 't is een knol.

De boer gaat bij den ploeg.

Hij ment het paard.

Soms kijkt hij eens om,
of de voor wel recht is.

s n o e k.

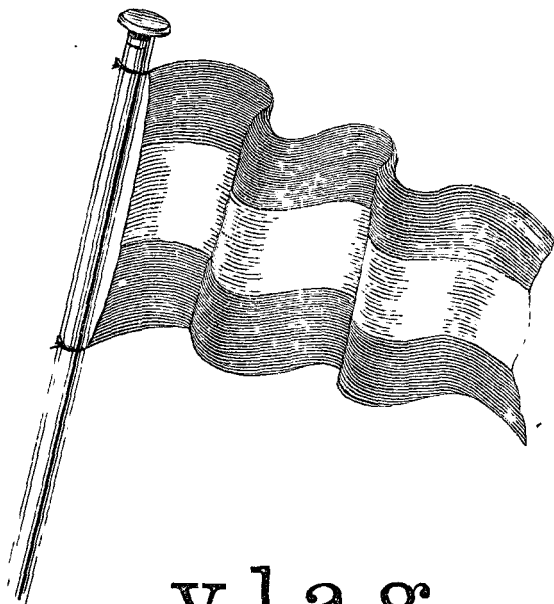
De snoek is een visch.

De baars is ook een visch
 en de schol ook. De snoek is
 lang; de baars is breed;
 de schol is plat.

De visch leeft in de sloot en
 in de zee.

Hij is groot of klein.

Men vangt hem in het net of
 aan den haak. Haal op, haal op!

vlag.

Hee, kijk eens, een vlag!

Zou er feest zijn?

Ik weet het zoo waar niet.

Hoe is de vlag?

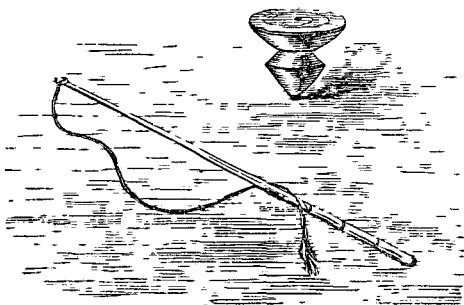
De vlag zit aan een stok.

Op het schip staat ook een vlag,
bij het roer of aan den mast.

De vlag gaat door den wind
heen en weer.

Ik maak ook een vlag.

Waar van? Hoe zee! hoe zee!

zw ee p.

Ik heb een zweep,
 een zweep en een tol.

De zweep heeft een koord
 en ook een stok.

De stok is lang; de koord is dun.

De koord van de zweep is
 van touw,

maar de stok is van hout.

Ik neem den stok in mijn
 hand en klap met de zweep:

Klets, klats!

De tol gaat in het rond, m!

V R O U W.

Va der is een man.

Moe der is een vrouw.

Ik ben nog een kind.

Een man en een vrouw zijn groot.

Een kind is nog klein.

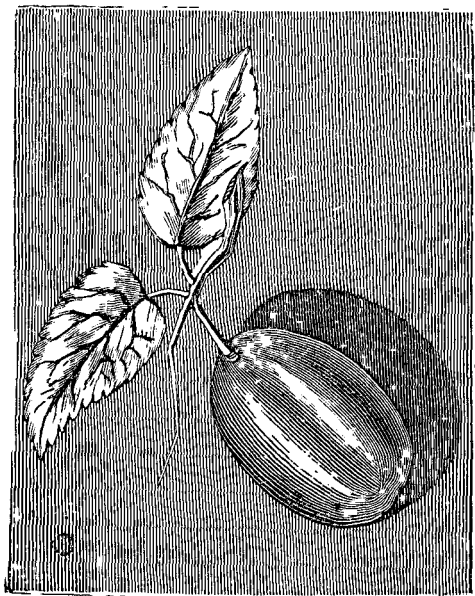
Een kind is een jong mensch.

Wat doet een man?

Wat doet een vrouw?

Wat moet het kind?

De man doet, wat de vrouw
niet kan. De vrouw doet,
wat de man niet kan.

p r u i m.

De pruim is een vrucht.

De noot, de peer en de kers ook.

De pruim groeit aan den boom.

Hoe heet een vrucht van den boom?

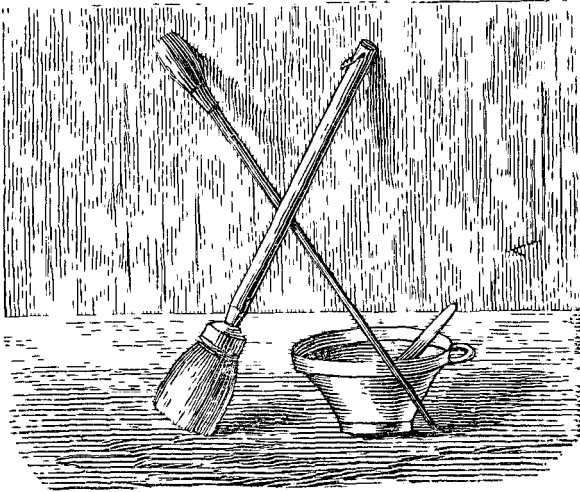
De pruim is week en zoet, m, m!

Aan de pruim zit een steel.

De steel zat aan een tak.

De tak zit aan den boom.

Wat is er in de pruim?

k w a s t.

De kwast is van haar.

Van welk haar?

Van het haar van een zwijn.

Men verft met den kwast.

Men wit ook met den kwast.

De kwast gaat op en neer.

De meid wit den muur.

Met krijt? Neen, met kalk.

Zij wit den muur met kalk.

De kalk is wit als krijt.

f l e s c h .

De flesch is van glas,
 maar de kruik is van steen.

De flesch heeft wel een hals,
 maar geen oor, zoo als de kruik.

De hals der flesch is lang.

Wat doet men in de flesch?

Wijn en bier. Nog meer?

Hoe heet een flesch voor wijn?

Op de flesch zit een kurk.

Men giet den wijn in het glas.

Klok, klok!

Mijn vink.

Bij ons huis staat een boom.

In dien boom lag een nest.

Het was het nest van een vink.

Toen mijn broer Klaas dat zag,
klom hij, een, twee, drie! in
den boom.

Hij nam één jong uit het nest en
gaf het aan mij.

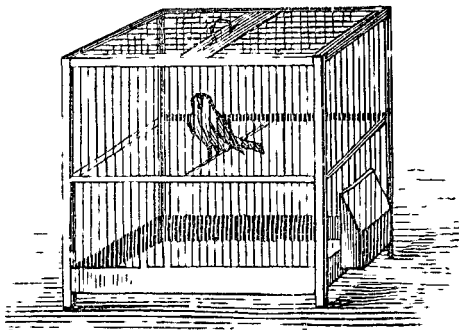
Ik deed het dier in een stoof.

Nu is mijn vink al groot.

Hij woont niet meer in de stoof.

Hij fluit, dat het een lust is.

't Is net of hij roept:

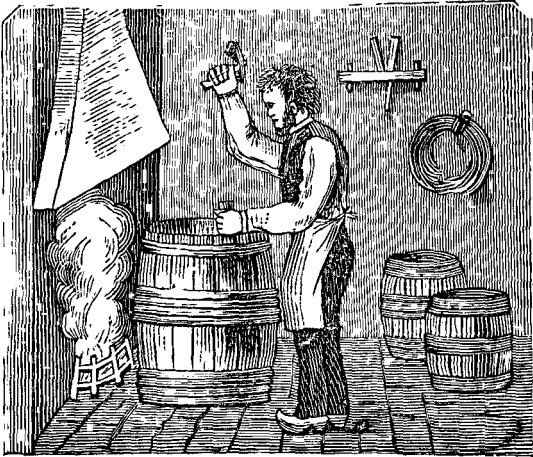

Sier, sier, sier!

Ik zit hier

In mijn kooi,

Oo, zoo mooi!

kui per.

De kui per maakt het vat.
Van steen?

Hij maakt het vat van hout.
Daar zie ik den kui per druk aan
het werk. Klap, klop!
Hij slaat den hoe pel om het vat.
Het vat is een ton.

De ton is hol en rond.
Wat doet men in het vat?
Een vat voor bier is een bier vat.
Hoe heet een vat voor wijn?

hoe pel.

Ik heb een hoe pel; daar speel
ik mee.

Mijn stok wijst hem den weg.
De hoe pel is rond.

Hij is van hout of van ijzer.
De hoe pel moet om het vat.

Wie maakt het vat?

Wel, dat doet de kui per.

Mijn hoe pel gaat om en om.
Voor uit maar!

Hoe heet het?

Een vat voor bier is een bier vat.

Een vat voor wijn is een wijn vat.

Een vat voor zeep is een zeep vat.

Een vat voor teer is een teer vat.

Een meel zak is een zak voor meel.

Een zout zak is een zak voor zout.

Een geld zak is een zak voor geld.

gie ter. em mer.

Ik giet met den gie ter.

Wat doet men er in?

Pas op, maak u niet nat, Marie!

De gie ter is rond; de em mer ook.

Men neemt den gie ter bij het oor.

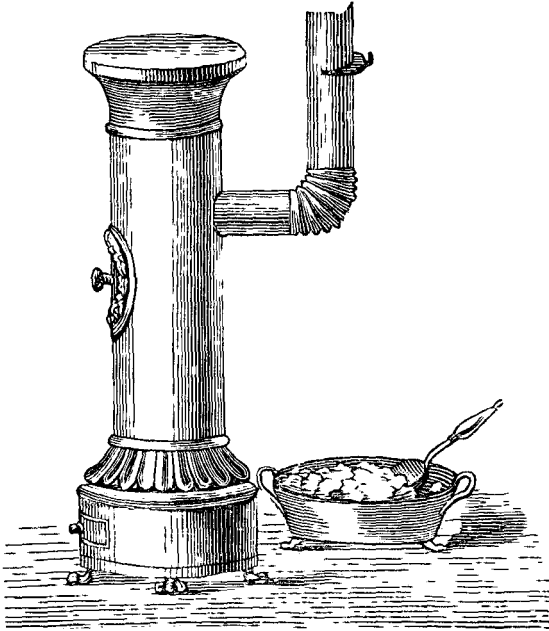
De meid be giet de wasch,

pss, ft!

en Marie de bloe men in den hof.

Wat ziet gij aan den gie ter?

En wat aan den em mer?

ka chel.

De smid maakt de ka chel.

Wat ziet gij aan de ka chel?

Een deur, de pijp, een schuif, den voet.

De pook hangt aan de ka chel.

Het vuur ligt er in,

en de rook gaat door de pijp.

Een bak staat bij de ka chel.

Wat is er in dien bak?

Turf of steen kool.

Gaat de ka chel uit? Wan neer?

koop man.

Daar gaat een koop man,
met een mand op den rug.

Hij heeft een stok in de hand.

Ik hoor hem roe pen: koop, koop!

Wat zou hij ver koo pen?

Hoe den en pet ten.

Hoe hee ten hoe den en pet ten?

Een hoed staat mij goed;

Een pet zit mij net.

Dag, koop man!

Voor d-e lees ik de.

Voor t-e lees ik te.

b - e is be.

n - e is ne.

g - e is ge.

p - e is pe.

j - e is je.

r - e is re.

k - e is ke.

v - e is ve.

l - e is le.

w - e is we.

m - e is me.

z - e is ze.

Hoe is het?

Een huis is groot.

Een huisje is klein.

Een klein huis noemt men
een huisje.

Een boek is dik.

Een boekje is dun.

Een klein boek noemt men
een boekje.

Een mes is lang.

Een mesje is kort.

Een klein mes is een mesje.

Oom en tante.

Ik heb een oom en een tante;
 een neef en een nicht.

Mijn neef is een zoon van oom
 en tante;

mijn nicht is een dochter
 van hen.

Oom woont in een mooi huisje.

In een huisje?

Neen, in een groot huis.

Dag, goede oom!

Dag, beste tante!

Hoe gaat het met u?

Wij zijn nog goed gezond.

Hoe gaat het met vader en
 moeder?

Heel goed, oom, heel goed.

Ik speel gaarne met mijn neef
 en zijn zusje.

oo ren.

Ik heb twee oo ren.

Ik hoor met de oo ren.

Ik hoor, dat de klok slaat,
dat de haan kraait en
dat moe der mij roept.

Die niet hoo ren kan, is doof.

In de school moet ik hoo ren,
wat mees ter zegt.

Die niet hoo ren wil, moet voe len.

oo gen.

Ik heb twee oo gen.

Ik kijk met de oo gen.

Alles om mij heen kan ik zien.

Ik zie de zon en de maan,
ons huis en de school en nog veel
meer, te veel om te noe men.

Als ik mijn oo gen sluit,
kan ik niet zien.

Die niet zien kan, is blind.

De pot.

Een pot heeft twee ooren,

Ja, dat is waar;

Toch kan hij niet hoo ren,

Is dat niet raar?

Een pot heeft drie poo ten,

Ook dat is waar;

Toch kan hij niet loo pen,

Is dat niet raar?

Wat doe ik? Wat deed ik?

Wat heb ik gedaan?

Ik leer. Ik leer de.

Ik heb ge leerd.

Wat doet hij? Wat deed hij?

Wat heeft hij ge daan?

De haan kraait. Hij kraai de.

Hij heeft ge kraaid.

Wat doet zij? Wat deed zij?

Wat heeft zij ge daan?

De hen pikt. Zij pik te.

Zij heeft ge pikt.

aa, ee, ie, oo, uu.

a, e, i, o, u.

á, é, í, ó, ú.

ui, ei, yj, oe, eu, ou.

b, p; d, t; v, f;

z, s; g, ch.

